

Doping som symptom

Sykelrittet Tour de France var mer enn vanlig preget av dopingskandaler denne sommeren. Det sier ikke lite. Sannsynligvis er det flere som husker navnet på dem som ble tatt i juks enn hvem som vant. Antidopingjegerne var også på plass på Ekebergsetta under Norway Cup. Men dopingproblemet dreier seg om mye mer enn idrettsutøvere som vil jukse seg til seier, penger, heder og ære. Ifølge Antidoping Norge er det en dramatisk økning i bruk av dopingmidler blant friske unge gutter og jenter. Målet er ikke en plass på landslaget, men en kropp som likner idealene vi blir presentert i filmer, blader, fjernsyn og reklame. Dette kan få alvorlige helsemessige konsekvenser for den enkelte – og den stadig mer omfattende bruken av dopingmidler er et symptom på en samfunnsutvikling som ikke er sunn.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske lægeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør

Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Jens Bjørheim
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Jan C. Frich
Petter Jensen Gjersvik
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Elisabeth Swensen
Kjetil Søreide
Torgeir Bruun Wyller
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Steinar Solberg (leder)
Per Brødal
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Guri Rørtveit
Baard-Christian Schem
Terje Vigen
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Anne Langdalen
Kari Skinningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no
E-post:
tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef

Anne Ringnes

Produksjonssjef

Berit Seljebotn

Manuskriptredaktører

Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilderedaktør

Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer

Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen

Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Oda Riska
Stein Runar Østigaard

Prosjektutvikler

Frauke Becher

Markedssjef

Maud P. Kaino
Telefon 23 10 90 95

Markedssekretær

Anne-Britt Dahl

Illustrasjonsfoto © A. Huber/U. Starke,
Corbis/SCANPIX

Mobbings psykologi

Alle barn kan bli mobbet. Det som trengs, er en som mobber. Barn som mobber, mangler ofte empati og er flinke til å gjette hva andre tenker (1). Dette gir dem et forsprang i forhold til andre barn. De kan lure andre og få lærerne til å tro at det var den andre som begynte (2). Gutter som mobber, bruker fysisk makt, jenter har mer psykologiske metoder (3). Jenter blir mobbet av både jenter og gutter, hvilket kan forklare at de rapporterer mer plager. Les mer om mobbing på side 1941.

Mobbing forekommer ikke bare mellom barn eller på skolen, det skjer også mellom søsken og på arbeidsplasser. I en dansk bok, *Undtagelsen*, forteller forfatteren Christian Jungersen om en mobbeprosess som utvikler seg på en arbeidsplass (4). Denne prosessen viser seg å ha mye til felles med den prosessen som kan lede til folkemord. Jungersen refererer til en rekke sosialpsykologiske eksperimenter som viser at målet er å isolere offeret. Når offeret er isolert, kan mobbingen fortsette uforstyrret.

Det er vanskelig å forhindre at mobbing begynner, men vi kan stoppe selve mobbeprosessen. Barn må ikke isoleres i skolegården! Venner beskytter mot mobbing. Hvis barnet ikke beskyttes og får hjelp, er det en stor risiko for at det utvikler en negativ selvopfatning. Omtrent halvparten av pasientene i voksenpsykiatrien ble mobbet på skolen (5). Derfor er forebygging viktig.

Gunilla Klensmeden Fosse

gunilla.fosse@ntnu.no

Litteratur

1. Sutton J, Smith PK, Swettenham J. Social cognition and bullying: social inadequacy or skilled manipulation? *Br J Dev Psychol* 1999; 17: 435–50.
2. Roland E. Strategi mot mobbing. Oslo: Universitetsforlaget, 1983.
3. Olweus D. Bullying at school: what we know and what we can do. Oxford: Blackwell, 1993.
4. Jungersen C. *Undtagelsen*. København: Gyldendal, 2004.
5. Fosse GK. Mental health of psychiatric outpatients bullied in childhood. Doktoravhandling [dr.med.]. Trondheim: Institutt for nevro-medisin, Det medisinske fakultet, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 2006.

Ytterligere informasjon bakerst i bladet